

Gemeente Rijswijk
Kadernota Sociaal Domein 2.0

‘Samen verder voor eigen regie’

April 2021

Voorwoord

Onze missie is helder: Gemeente Rijswijk is een prettige woonplek voor alle inwoners. Iedereen heeft de mogelijkheid om op eigen kracht, of door (tijdelijke) hulp, mee te doen in een sociaal veilige en vitale samenleving: samen verder voor eigen regie.

Missie met een grote uitdaging

De missie is duidelijk, tegelijkertijd is de uitdaging groot. Dit heeft te maken met het gegeven dat de kaders in het Sociaal Domein voor een groot gedeelte worden bepaald door het Rijk en voor een beperkt gedeelte door de gemeente zelf. Binnen deze kaders hebben we te maken met stijgende kosten bij de Jeugdzorg en de Wmo. Bovendien zijn er nog andere financiële onzekerheden, waarvan de effecten op dit moment nog niet (volledig) in beeld zijn. Bijvoorbeeld de hervorming van het gemeentefonds en de effecten van de coronacrisis. Onze ambitie om inwoners (tijdelijk) te ondersteunen, zodat ze mee kunnen doen in de samenleving, staat daarmee onder druk.

Vroegtijdige signalering steeds belangrijker

Hoe zorgen we er nu voor dat we ook in de toekomst hulp kunnen blijven bieden aan inwoners die dat nodig hebben? In de eerste plaats door een integrale aanpak. Ons beleid is erop gericht om (beginnende) problemen op te lossen door de oorzaken aan te pakken en niet enkel de gevolgen. Waar eerder vooral naar het kind werd gekeken, kijken we nu breder. Dit omdat de oorzaak niet alleen bij het kind hoeft te liggen, maar ook bij ouders of het systeem waarin ze opgroeien. Ook blijven we inzetten op en investeren in preventie. Dit betekent dat we meer gaan samenwerken met o.a. scholen, welzijnsorganisaties, (sport)verenigingen maar ook bedrijven. Zo kunnen we problemen vroegtijdig signaleren en mogelijk voorkomen.

Normaliseren

Tenslotte gaan we ook inzetten op normaliseren. Sommige dingen horen nu eenmaal bij het leven en bij het opgroeien. Die signaleer je, maar meer doen dan constateren dat het soms (even) lastig is, kun je niet. Daar dacht ik ook aan toen ik posters van een jeugdzorgaanbieder zag hangen, waarop stond: "Wil uw kind ook vaak niet naar school? Bel ons!". Als moeder dacht ik: kinderen hebben soms geen zin in school. Daarmee hebben zij of ik toch niet meteen een probleem? Normaliseren is dan ook een belangrijk begrip in deze kadernota. Wat de een als normaal bestempelt, noemt de ander zorgelijk. Allemaal verstaan we iets anders onder normaal gedrag. Voor mij betekent het accepteren dat we niet alles kunnen oplossen - en dat ook niet moeten willen – zodat we in staat blijven de hulp te blijven bieden aan onze inwoners die echt nodig is.

Samen verder voor eigen regie

De Kadernota Sociaal Domein is de kapstok voor de komende beleidsnota's. De leidende kaders, kernwaarden en focuspunten zijn onze toetsstenen. Dat betekent dat wij bij alle keuzes die we in het Sociaal Domein maken werken volgens de beschreven principes. De kernwaarden preventie en meedoen komen daarin altijd aan bod. Dit alles doen we als gemeente niet alleen. Integendeel. We werken intensief samen met onze lokale en regionale partners, inwoners en bedrijven: Samen verder voor eigen regie!

Larissa Bentvelzen
Wethouder Sociaal domein

Wat vindt u waar?

Hoofdstuk 1 Inleiding

Pagina 1

Hoofdstuk 2 Missie & Visie

Pagina 3

Hoofdstuk 3 Leidende kaders

Pagina 4

Hoofdstuk 4 Vervolg

Pagina 8

Bijlagen 1, 2 en 3

Hoofdstuk 1 Inleiding

De Kadernota Sociaal Domein 'Van zorgen voor, naar zorgen dat', stamt alweer uit 2014. Op dat moment stond Rijswijk aan de vooravond van de drie decentralisaties. De Kadernota 2014 richtte zich dan ook vooral op het neerzetten van de structuur om de overgehevelde taken te kunnen uitvoeren (de transitie) en de inhoudelijke vernieuwing (de transformatie).

Korte terugblik

Het doel van de decentralisaties was om inwoners sneller en beter te helpen bij hun ondersteuningsvragen. Daarom moest de zorg dichter bij de inwoners georganiseerd worden. Doel was ook om inwoners te laten meedoen in de maatschappij en zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Dit door uit te gaan van de eigen kracht en de hulp vanuit de omgeving. Pas daarna komt de vraag of, en zo ja welke, professionele ondersteuning nodig is. Deze werkwijze moest ook leiden tot het terugdringen van de uitgaven.

De transitiefase is goed afgerond. Doordat de echte omvang van de decentralisaties pas na de transitie duidelijk werd, lag de focus in de jaren erna vooral op de eigen organisatie en minder op de inhoudelijke doorontwikkeling. We staan nog steeds achter onze beleidskeuzes, maar de ervaring leert dat onze ideeën over de uitvoering niet altijd realistisch waren. Conclusie: we hebben veel gedaan, maar we hebben de transformatiedoelen nog niet bereikt:

Bereikt	Nog niet bereikt
De toegang tot de Wmo en Jeugdhulp is ingericht zoals we hebben beoogd.	We maken nog onvoldoende gebruik van de verwachte eigen kracht en zorgzame samenleving.
Het primaire proces om de basistaken uit te voeren is op orde.	De samenwerking tussen alle betrokken partijen is nog niet optimaal.
Veel mensen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben.	De uitgaven zijn niet zodanig lager, dat ze binnen de gekorte budgetten kunnen worden opgevangen.

Het is nu tijd om de transformatie te voltooien. Daarom deze Kadernota 2021 waarin we dit verder uitwerken.

Kadernota Sociaal Domein: Samen verder voor eigen regie

In de Kadernota van 2014 zijn sommige onderdelen verouderd en niet meer relevant. De inhoud op het gebied van de transitie is achterhaald, maar de destijds gekozen uitgangspunten zijn dat allerminst. Deze sluiten nog grotendeels aan bij de huidige visie op het Sociaal Domein: eigenaarschap bij de inwoners, eigen kracht van de inwoners, samenleving boven de kracht van de overheid en een ondersteunende rol van de gemeente in plaats van een verzorgende.

Wat gaat u lezen?

De verouderde onderdelen uit de vorige Kadernota zijn geschrapt en de nog actuele delen zijn behouden of opgefrist. Ook hebben we de missie en visie van het Sociaal Domein gekaderd en concreet in beeld gebracht. Dit is opgesteld met de Organisatievisie van Gemeente Rijswijk in het achterhoofd. Door deze opstelling zijn we tot 3 leidende kaders gekomen. Dat is onze opgave en daarbinnen liggen onze uitdagingen:

1. Dienstverlening (Passende ondersteuning als het nodig is).
2. Maatschappelijke effecten (Met elkaar, voor elkaar).
3. Financiën (Grip op geld).

Paraplu

Met deze Kadernota geven we richting aan het uit te werken beleid voor de komende jaren. Dit doen we met concrete kaders, die zowel voor de beleidsnota's gelden als voor de interne, organisatorische nota's. Daarin worden de inhoudelijke keuzes gemaakt. De Kadernota 2021 vormt daarmee de paraplu boven het gehele Sociaal Domein. Een overzicht van de (beleids)nota's die onder deze paraplu vallen kunt u vinden in [bijlage 3](#) bij deze Kadernota.

De inhoud en strekking van deze nota zijn (flexibel) toepasbaar ongeacht de omstandigheden. Nu is dat COVID-19. Maar komt er over een tijdje wat anders op ons pad, dan kunnen we nog steeds met deze Kadernota uit de voeten. In deze Kadernota gaan we daarom niet specifiek in op de gevolgen van Corona. Dat wordt, voor zover van toepassing, uitgewerkt in de overige nota's.

Hoofdstuk 2 Missie & Visie

Door de vorige Kadernota Sociaal Domein hebben we een goede basis gelegd voor het welzijn van de inwoners in Rijswijk. Maar sinds de oplevering van die nota is er ook veel gebeurd en veranderd. Het is duidelijker welke rol we als gemeente hebben binnen het Sociaal Domein. Tijd dus om even stil te staan in het nu. Wat is onze ambitie? Waar willen we naartoe? Welke kernwaarden hebben wij? Dit hebben we samengevat in één beeld, zie [bijlage 1](#).

2.1. Een korte uitleg

We hebben de focus verschoven naar ons als mens. Als mens hebben wij een persoonlijkheid en een hart. Wie wij zijn als mens geeft aan hoe wij willen omgaan met inwoners, hoe wij willen samenwerken met partners, maar ook hoe wij intern werken. Dit alles passend binnen de organisatievisie.

Dan volgt de vraag: Wie zouden wij zijn als wij mens waren?

- Waar staan wij voor? Wat is onze missie? Dat is de [AMBITIE](#) van het Sociaal Domein.
- Waar gaan wij voor? Wat is onze visie? Dat is de [DROOM](#) van het Sociaal Domein.
- Wie zijn wij diep van binnen? Waarom doen wij dit? Dat zit in het [HART](#) van het Sociaal Domein.
- Wat drijft ons? Wat zijn onze unieke kenmerken? Dat is het [DNA](#) van het Sociaal Domein.
- Wat is ons karakter? Welk type persoon zijn wij? Dat is de [PERSOONLIJKHEID](#) van het Sociaal Domein.
- Waar zijn wij goed in als mens? Dat zijn de [TALENTEN](#) van het Sociaal Domein.
- Waar is ruimte voor verbetering voor ons als mens? Dat is de [GROEI](#) voor het Sociaal Domein.

Hoofdstuk 3 Onze leidende kaders

Om ervoor te zorgen dat we onze ambitie en droom kunnen waarmaken, werken we vanuit drie leidende kaders. Hierbij staan de inwoners centraal. Met deze leidende kaders geven we richting aan ons dagelijks handelen voor onze inwoners. Hiermee wordt het voor hen duidelijk wat ze van ons mogen verwachten en voor onze medewerkers helder wat ze daarvoor moeten doen.

3.1. Dienstverlening

Passende ondersteuning als het nodig is

Onze ambitie is dat onze inwoners zo lang mogelijk op eigen kracht mee kunnen doen in de samenleving. Zij hebben de regie in eigen hand en bepalen zoveel mogelijk zelf wat goed voor hen is. In eerste instantie hebben ze dan ook de verantwoordelijkheid voor het organiseren van de nodige hulp in het eigen netwerk. Maar we weten ook dat dit niet voor iedereen (meer) mogelijk en haalbaar is. Mensen krijgen nu eenmaal te maken met beperkingen of onverwachte situaties in het leven. Voor die inwoners staan wij klaar met goed geregelde dienstverlening. Deze bieden wij aan inwoners die:

- hulp nodig hebben bij hun probleem of situatie, en
- geen of niet genoeg hulp vanuit de eigen omgeving kunnen krijgen.

Brede toegangsorganisatie

De toegang tot het Sociaal Domein beperkt zich voor inwoners niet tot een loket. Zo gaat het over het functioneren van en het aansluiten op het netwerk en initiatieven in de buurt, de wijk, de stad en de regio. Het gaat ook over meer dan de toekenning van individuele maatwerkvoorzieningen, zoals preventie, vroegsignalering en normalisering. En het betreft niet alleen Wmo, jeugd, inkomen en participatie, maar alle relevante onderwerpen, gezien vanuit het perspectief van de inwoner. Hoe beter het netwerk rond inwoners functioneert, des te groter de kans dat hun vraag al in dat netwerk wordt beantwoord. Zo is de kans groter dat een vraagstuk wordt gesignaleerd vóór het een complexere hulpvraag wordt.

De gemeente organiseert een breed aanbod aan activiteiten en netwerken waar alle inwoners terecht kunnen voor advies en ondersteuning. Denk bijvoorbeeld aan buddy netwerken, taalmaatjes en activiteiten van Happy Fit. Bij een grotere (zorg)vraag kan de gemeente hulp bieden bij het vinden van (professionele) zorg en ondersteuning die aansluit op de (georganiseerde) informele zorg (bijvoorbeeld mantelzorg en burenhulp). Wat passend is bepalen we samen met de inwoners, maar de oplossing ligt altijd zo dicht mogelijk bij het normale leven. Het is, waar mogelijk, erop gericht om de regie over het eigen leven terug te krijgen.

Bij het leidend kader [dienstverlening](#) werken we aan de hand van deze focuspunten:

Onderwerp	Focuspunt	Toelichting
Eigen kracht	Wij gaan uit van de eigen kracht van de inwoners.	De eigen kracht van de inwoner (zelfredzaamheid) en de kracht van de samenleving (samenredzaamheid) staan voorop bij het oplossen van problemen. De gemeente zorgt voor passende ondersteuning waar dat nodig is.
Normaliseren	Niet onnodig problematiseren en etiketteren.	Niet elke kwetsbaarheid of moeilijkheid hoeft te worden gelabeld. Wij gaan ervan uit dat inwoners veel zelf kunnen. Samen met mensen in hun omgeving proberen ze eerst zelf te werken aan

		oplossingen. Verwijzers en andere professionals werken vanuit deze gedachte. Bij het verlenen van hulp doen we dat wat nodig is. Dat wat we doen, doen we goed.
Flexibele dienstverlening	Onze dienstverlening passen we aan en is flexibel.	We kunnen onze dienstverlening gemakkelijk aanpassen aan veranderende omstandigheden en/of behoeften. We werken samen met inwoners en leren van hun ervaringen.
Samen	Verbinding.	We zorgen voor verbinding tussen inwoner, netwerkpartners (vb. onderwijs, woningcorporaties, huisartsen, zorgverzekeraars, UWV etc.) en professionele ondersteuning.
Integraal	Wij werken integraal.	De aansturing van het Sociaal Domein en de uitvoering van de dienstverlening gebeurt door een integrale benadering. Hierbij kijken we breed naar de hulpvraag en de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. We werken op basis van een 'warme overdracht'.
Aanbod	Samenhang.	Ons aanbod van verschillende vormen ondersteuning is op elkaar afgestemd.
Innovatie	Wij zoeken naar creatieve en innovatieve oplossingen.	Oplossingen die in het verleden werkten, hoeven nu niet meer passend te zijn. Daarom is het nodig om te investeren in het vernieuwen van ons aanbod. We zoeken naar middelen om de innovatie te kunnen bekostigen.
Inclusieve dienstverlening	Onze dienstverlening is voor iedereen vindbaar, bruikbaar, begrijpelijk en toegankelijk.	Wij zorgen ervoor dat mensen die onze ondersteuning nodig hebben, dit gemakkelijk kunnen regelen. Ook als je een beperking hebt, moeite hebt met lezen en schrijven of niet digitaal vaardig bent. De communicatie vanuit de gemeente sluit aan op deze dienstverlening.
Doelgericht	De ondersteuning is efficiënt en doeltreffend.	Het bereiken van het doel staat voorop. Dit wordt gehaald binnen het beschikbare budget.

3.2. Maatschappelijke effecten

Met elkaar, voor elkaar

Onze droom is helder en staat. "Gemeente Rijswijk is een prettige woonplek voor iedereen. Inwoners doen op eigen kracht, of door (tijdelijke) hulp, mee in een sociaal veilige en vitale samenleving." In de inhoudelijke kadernota's werken we per beleidsterrein uit hoe we naar deze visie toe werken. De kernwaarden preventie en meedoen komen daarin altijd aan bod. Daaronder verstaan we het volgende:

1. Preventie

We willen zo veel mogelijk (grotere) problemen van inwoners voorkomen. Daarom zetten we in op preventie. Inwoners moeten laagdrempelig toegang hebben tot de juiste informatie en basisvoorzieningen. Ze moeten (tijdelijke) ondersteuning krijgen wanneer zij die niet op eigen kracht of met het eigen netwerk kunnen regelen. We blijven investeren in een basisinfrastructuur van vindbare informatie, juiste communicatie en goed georganiseerde maatschappelijke voorzieningen. Hierin is aansluiting op de informele structuur zoals bijvoorbeeld bewonersinitiatieven.

2. Meedoen

Iedereen kan volwaardig meedoen in Rijswijk. Zoveel mogelijk op eigen kracht, eventueel met hulp van het eigen netwerk, maar soms met (tijdelijke) ondersteuning. Als gemeente dragen we waar mogelijk bij aan een samenleving zonder obstakels.

Het effect

Omdat de cijfers over output (bijvoorbeeld aantallen bijeenkomsten of deelnemers) op zichzelf weinig zeggen, gaan we sturen op outcome; het gewenste effect dat we nastreven. Dit kunnen we niet alleen. Daarom gaan we samen met onze inwoners, maatschappelijke partners, professionele hulpverleners en vrijwilligers concrete doelstellingen opstellen en bepalen we hoe we de effecten gaan meten. Hoe we dat doen en welke indicatoren we daarbij inzetten benoemen we in de nog vast te stellen beleidsnota's.

De doelstellingen, gewenste effecten en indicatoren komen ook terug in de jaarlijkse Planning & Control-cyclus. Binnen de thema's 'Het leiden van een zelfstandig leven', 'Opgroeien in een veilige omgeving' en 'Meedoen in een gezonde samenleving', werken we het meerjarenperspectief uit naar concrete activiteiten, doelstellingen en de middeleninzet. Via de Raadsrapportage Sociaal Domein geven we, met de door de gemeenteraad vastgestelde indicatoren, een beeld van de ontwikkelingen in het Sociaal Domein.

Bij het leidend kader [maatschappelijke effecten](#) werken we aan de hand van deze focuspunten:

Onderwerp	Focuspunt	Toelichting
Sturing	Wij sturen op resultaat.	Wij richten het beleid zodanig in dat we kunnen sturen op vooraf benoemde doelstellingen in relatie tot de effecten en kosten.
Doelmatigheid	Geen dubbelingen in de keten.	We zorgen ervoor dat partners samenwerken om dubbelingen in het aanbod te voorkomen.
Regionale samenwerking	Lokaal tenzij....	De uitvoering van onze voorzieningen organiseren we zoveel mogelijk in lokaal verband, tenzij er argumenten zijn om bovenlokaal of regionaal samen te werken (bijvoorbeeld vanuit wetgeving of specialistische zorg). Denk hierbij aan: inkoop Wmo, inkoop specialistische Jeugdhulp en samenwerking arbeidsmarktregio.
Beleidsparticipatie	Inwoners betrekken.	Inwoners denken, praten en beslissen mee.
Kostenbewust	Wij zijn een kostenbewuste dienstverlener.	De gemeente en haar partners houden in hun handelen rekening met de kosten van de dienstverlening.
Inclusieve dienstverlening	Onze dienstverlening is voor iedereen vindbaar, bruikbaar, begrijpelijk en toegankelijk.	Wij zorgen ervoor dat mensen die onze ondersteuning nodig hebben, dit gemakkelijk kunnen regelen. Ook als je een beperking hebt, moeite hebt met lezen en schrijven of niet digitaal vaardig bent. De communicatie vanuit de gemeente sluit aan op deze dienstverlening.

3.3. Financiën

Grip op geld

Wij staan ervoor dat iedere inwoner de zorg en ondersteuning krijgt die nodig is. De bedragen die wij daarvoor van het Rijk krijgen zijn echter ontoereikend. Bij de overheveling van taken naar de gemeente werden de bijbehorende budgetten direct gekort, terwijl eventuele besparingen pas over een langere tijd zichtbaar worden. Investeren in preventie en lichte voorzieningen leidt immers niet onmiddellijk tot afname van het gebruik van zware en dure voorzieningen.

Onze meerjarenbegroting dwingt ons om te blijven zoeken naar manieren om de uitgaven zo laag mogelijk te houden. Dit zonder de kwaliteit van de dienstverlening uit het oog te verliezen. Daarbij moeten we keuzes maken over wat we echt belangrijk vinden, welke ambities we staande houden en hoe we dat gaan bekostigen binnen de beschikbare financiële ruimte. Die keuzes werken we per beleidsveld uit in de afzonderlijke (beleids)nota's die nog ontwikkeld worden.

Kostenbewust

De eigen kracht van de inwoners en hun omgeving staat voorop. Wij kijken met een kritische blik naar onze verantwoordelijkheid. Waar wij deze moeten pakken, leveren wij goede dienstverlening op een kostenbewuste manier. Zo werken wij binnen onze eigen organisatie, maar ook bij onze partners zorgen wij voor bewustzijn rondom deze manier van (samen)werken.

Het tekort binnen het Sociaal Domein dringen we terug met het actieplan Jeugd en Wmo. Tegelijkertijd doen we een dringend beroep op het Rijk om met voldoende middelen te komen. Zo kunnen wij de juiste zorg en ondersteuning blijven bieden. Dit doen we onder andere via de VNG-lobby.

Bij het leidend kader [financiën](#) werken we aan de hand van deze focuspunten:

Onderwerp	Focuspunt	Toelichting
Algemene voorzieningen	Inwoners maken zoveel mogelijk gebruik van algemene, laagdrempelige voorzieningen.	Bij hulpvragen staan zelfredzaamheid en samenredzaamheid voorop. Vragen worden proactief en preventief opgevangen in het voorliggend veld en de directe leefomgeving van de inwoner.
Eigen kracht	Wij benutten de eigen kracht van de inwoners.	De eigen kracht van de inwoner (zelfredzaamheid) en de kracht van de samenleving (samenredzaamheid) staan voorop. De gemeente zorgt voor passende ondersteuning waar dat nodig is.
Kostenbewustzijn	Wij zijn een kostenbewuste dienstverlener.	De gemeente en haar partners houden in hun handelen rekening met de kosten van de dienstverlening.
Doelgericht	De ondersteuning is efficiënt en doeltreffend.	Het bereiken van het doel staat voorop. Dit wordt gehaald binnen het beschikbare budget.
Inkoop	Wij kopen efficiënt en doelmatig in.	De ingekochte dienstverlening sluit aan bij de behoefte van de inwoner. Waar mogelijk kopen we in regionaal verband in, goedkoop en effectief. We maken afspraken over hoe we de effecten meten.

Hoofdstuk 4 Het vervolg

In deze Kadernota Sociaal Domein hebben we de hoofdlijnen uitgezet voor het uit te werken beleid van het Sociaal Domein. Daarmee zijn we er natuurlijk nog niet. Deze kadernota is dan ook geen eindbeeld, maar fungeert als paraplu voor de nog vast te stellen (beleids)nota's. Daarin worden de concrete kaders ingekleurd. De leidende kaders, kernwaarden en focuspunten zijn onze toetsstenen. Dat betekent dat wij bij alle keuzes die we in het Sociaal Domein maken, we denken vanuit wie wij zouden zijn als mens en we werken volgens de beschreven principes.

Ook organisatorisch moeten er nog vervolgstappen worden gezet om de punten uit deze kadernota de komende jaren goed uit te voeren. Dat vraagt constante aandacht. We gaan om die reden zorgen voor een meerjarig werkplan.

4.1. Samen verder

Bij een visie hoort een manier van (intern) samenwerken om doelstellingen te behalen. Hier wordt intern gevolg aan gegeven.

Onderwerp	Focuspunt	Toelichting
Meerjarig intern Sociaal Domein-plan	1. Intern proces 2. Handboek SD 3. Partners	1. Inrichting dienstverlening brede toegang SD en samenwerking intern. 2. Eenduidigheid in kadernota's, uitvoeringsagenda's en werkplannen. Incl. de jaarplanning. 3. Hoe werken wij samen met onze partners.
Partners	Samenwerking.	Het is niet alleen ons Hart en DNA, het moet ook het Hart en DNA van onze partners worden.
Communicatie	Intern en extern.	Als we de ambitie willen waarmaken en ons DNA, dan betekent dit iets intern. Hier moet vervolg aan gegeven worden. Communicatie betreft het interne proces en communicatie richting/met inwoners.
Uitvoering activiteiten	Effectief en kostenbewust.	Waar zetten we wat in en hoe maken we keuzes zonder dat het afdoet aan de kwaliteit. Ook bij de partners.

4.2. Samenhang

De verschillende beleidsterreinen binnen en buiten het Sociaal Domein staan niet op zichzelf. Toch hebben we in deze nota een knip moeten maken met onderwerpen die in het leven van inwoners gewoon bij elkaar horen. Dat neemt niet weg dat we oog hebben voor de samenhang met andere beleidsterreinen die dicht tegen het Sociaal Domein aan liggen. Met name op het gebied van preventie gebeuren daar belangrijke dingen voor het Sociaal Domein. Sport, cultuur, onderwijs, gezondheid, wonen en veiligheid dragen dagelijks bij aan een samenleving waarin onze inwoners prettig, veilig en vitaal kunnen wonen. De wisselwerking tussen deze terreinen gebruiken we ook om de effecten binnen het Sociaal Domein te bereiken. Zie de [infographic bijlage 2](#) voor een schematische weergave van het Sociaal Domein en de samenhang met andere beleidsterreinen.

4.3. Risico-inventarisatie

De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid in het Sociaal Domein waar ook een stevig financieel budget mee is gemoeid. Deze Kadernota is leidend voor alle taken binnen het Sociaal Domein. De programmabegroting is dat voor het totaal van de financiële ruimte waarbinnen onze ambities en wettelijke taken worden gerealiseerd. Circa 36% van de gemeentebegroting heeft betrekking op het Sociaal Domein. Dit vraagt om sterke sturing op inhoudelijke doelen en het financiële kader.

We zijn ons er echter van bewust dat we niet alles kunnen beïnvloeden. Een substantieel deel van onze taken bestaat uit open-einde regelingen. Dat betekent dat een beroep op de voorzieningen niet kan worden geweigerd op het moment dat de kosten boven de begroting dreigen uit te komen. Demografische ontwikkelingen, stijgende prijzen en de slecht voorspelbare bijdragen en keuzes van het Rijk zorgen ervoor dat het financiële risico in het Sociaal Domein groot is. Dit risico zal de komende jaren hoog op de politieke agenda blijven staan. Des te belangrijker is het om met de nieuwe kaders stevig aan de slag te gaan.

In het gemeentelijk Sociaal Domein onderscheiden we drie soorten risico's waaraan we verschillende maatregelen hebben gekoppeld.

Categorie	Belangrijkste risico's	Maatregelen
Interne, te beheersen risico's	• Geen grip op kosten en data • Geen kwaliteitscontroles • Kwaliteit en kwantiteit medewerkers	• Inzet van business control Sociaal Domein • Inzet kwaliteitsmedewerkers en contractmanagers • Strategische personeelsplanning
Strategische risico's	• Aanzuigende werking laagdrempelige brede toegang • Geen grip op keten (samenwerking, dure vormen van zorg, externe verwijzers)	• Diverse focuspunten (o.a. inzet eigen kracht/netwerk, normaliseren, preventie en doelgericht werken) • Focuspunten Samen Verder
Externe Risico's	• Demografische ontwikkelingen (o.a. verslechtering economie, krapte arbeidsmarkt, bevolkingssamenstelling) • Ontwikkeling Rijksbijdrage/taakstelling	• Risicomanagement geborgd in P&C cyclus (inventarisatie, analyse, impact) • Aanpassen strategie • VNG lobby

De ontwikkelingen, kansen en bedreigingen binnen het Sociaal Domein zijn niet voor elk beleidsveld gelijk. De inventarisatie daarvan wordt daarom concreter uitgewerkt in de nota's van de aangegeven beleidsterreinen.

HET SOCIAAL DOMEIN

ONZE AMBITIE (MISSIE)

Wij maken het mogelijk dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen leven. Bij die inwoners die het niet alleen kunnen, pakken wij onze verantwoordelijkheid. We bieden met onze persoonlijke, snelle en effectieve dienstverlening hen, samen met onze partners, een passend hulpaanbod.

ONZE PERSOONLIJKHEID (KARAKTER)

Wij zijn een benaderbare dienstverlener dichtbij de inwoners en nauw verbonden aan onze partners.

ONS DNA (KERNWAARDEN)

Vriendelijk
Toegankelijk
Betrouwbaar
Zorgzaam
Rechtvaardig
Kostenbewust

ONS HART (KERN)

Gids
Gesprekspartner
Verbinder

ONZE DROOM (VISIE)

Gemeente Rijswijk is een prettige woonplek voor iedereen. Inwoners doen op eigen kracht, of door (tijdelijke) hulp, mee in een sociaal veilige en vitale samenleving.

ONZE TALENTEN (KRACHT)

Kennis
Netwerk/relaties
Betrokken
Effectief
Snelheid

ONZE GROEI (VERBETEREN)

Verbinding met de samenleving
Dynamische dienstverlening
Laagdrempeligheid
Sturen op effect
Het normaliseren

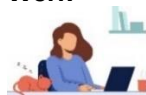
Rijswijk

Sociaal Domein

Rijswijk

Bijlage 3: Agenda (kader)nota's

Zelfstandig leven		Veilig opgroeien		Meedoen	
Werk 	In ontwikkeling: Kadernota Werk (2021).	Opvoeden 	1. In ontwikkeling (i.s.m. Sociaal Domein): Kadernota Jeugd en Onderwijs (2021). 2. Beleidskader Jeugdgezondheidszorg (2018).	Welzijn Vrijwilligers / mantelzorgers Inclusieve samenleving 	1. Brede Welzijnsnota (2021). 2. Uitvoeringsagenda (2021)
Wmo 	1. H4 Inkoopvisie ondersteuning (2019). 2. In ontwikkeling: Regiovisie Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang (2021). 3. In ontwikkeling: Woonzorgvisie (2021)	Jeugdhulp 	1. Inkoopstrategie Regio Haaglanden (2020). 2. In ontwikkeling: Regiovisie Jeugdhulp Haaglanden (2021). 3. Lokaal Inkoopplan (2018).	Volksgezondheid 	Nota Lokaal Gezondheidsbeleid (2019).
Participatie 	In ontwikkeling: Kadernota Maatschappelijke Participatie (2021).	Huiselijk Geweld 	Regiovisie Aanpak huiselijk geweld Haaglanden (2019).	Inburgering 	In ontwikkeling: Kadernota Inburgering (2021).
Inkomen 	<i>Niets in ontwikkeling.</i>			Sport 	I.s.m. Sociaal Domein: Uitvoeringsagenda Gezondheid en Sport (2020).
Armoede 	In ontwikkeling: Kadernota Armoede (2021).				
Schulden 	In ontwikkeling: Kadernota Schulden (2021).				
Actieplan Jeugd en WMO (2021)					